

INDUSTRIMILJÖER I STOCKHOLM

INNERSTADEN

BYGGNADSINVENTERING
STOCKHOLMS STADSMUSEUM 1979-80

INDUSTRIMILJÖER I STOCKHOLM - Innerstaden 1979 - 80

INDUSTRIMILJÖER I STOCKHOLM

Innerstaden

Byggnadsinventering 1979-80

Inventeringsarbete i fält och arkiv är utfört av amanuens Elisabet Wannberg och fotograf Ingvar Lundkvist (där ej annat anges).

Redigering och layout utförd av Ingvar Lundkvist och Elisabet Wannberg. Utskrift av Eva Bergkvist och Ulla Lundberg.

Omslagsbild:

Rudan Större 3,4 på Södermalm. Ursprungligen kapsylfabrik. Foto av Ingvar Lundkvist, 1979.

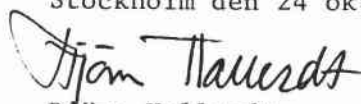
FÖRORD

Fastighetsnämnden beslöt 1978-08-14 uppdra åt fastighetskontoret att i samråd med stadsmuseet genomföra en översiktlig inventering av Stockholms äldre industrimiljöer. Kulturnämnden bemyndigade 1978-10-25 stadsmuseet att åtaga sig detta uppdrag.

Inventeringen har planerats och letts av en arbetsgrupp bestående av 1:e avdelningsingenjör Peter Jacobsson och 1:e intendent Hans Törneman vid fastighetskontoret samt 1:e antikvarie Jonas Ferenius, stadsantikvarie Björn Hallerdt och 1:e antikvarie Marianne Råberg vid stadsmuseet. Arbetsgruppen har i principfrågor samrått med en referensgrupp av experter, nämligen docent Fredric Bedoire, fil dr Uno Gustafson, fil lic Marie Nisser, 1:e intendent Gunnar Pipping och arkitekt Gunnar Sillén. Inventeringsarbetet har utförts av fil kand Elisabet Wannberg, som också utarbetat föreliggande rapport. Det fotografiska arbetet har utförts av fotograf Ingvar Lundkvist, där inget annat anges.

Kommunfullmäktiges uppdrag till fastighetsnämnden 1977-04-18 att "lägga fram förslag till vilka industrimiljöer kommunen bör inrikta sig på att bevara samt att klarlägga användningsmöjligheterna för dessa byggnader" förutsätter för att kunna fullgöras, att även den fördjupade inventeringen av ett begränsat antal objekt, etapp II enligt fastighetskontorets tjänstememorial 1978-07-28, genomföres i nära anslutning till etapp I.

Stockholm den 24 oktober 1980.

Björn Hallerdt

INNERSTADEN

Förord	3
Innehållsförteckning	5
Inledning	9
Urval	9
Metod	10
Kommentar	11
Originalmaterial	14
Inventerade fastigheter, fördelade på branscher och byggnadsår	15
Källor	17
Blanketten - läsanvisning	18
Förkortningar	20
Förteckning över inventerade fastigheter	21
Översiktskartor	29
INNERSTADEN (redovisning av inventeringen stadsdelsvis)	35

YTTERSTADEN

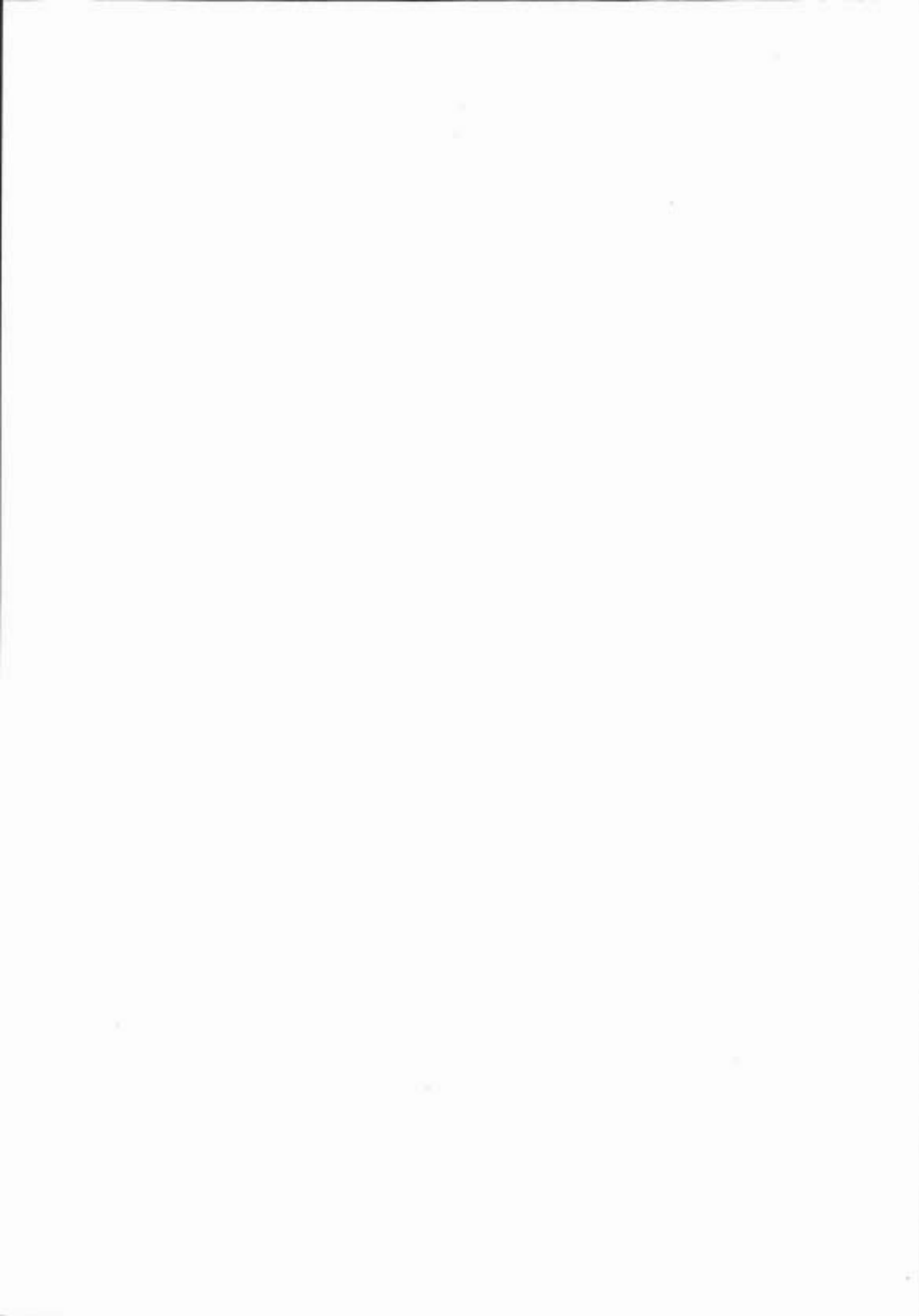
Innehållsförteckning	347
Blanketten - läsanvisning	349
Förkortningar	351
Förteckning över inventerade fastigheter	353
Översiktskartor	361
YTTERSTADEN - Söderort (redovisning av inventeringen stadsdelsvis)	367
YTTERSTADEN - Västerort (redovisning av inventeringen stadsdelsvis)	485

De inventerade fastigheterna är redovisade i INNERSTADEN och YTTERSTADEN (Söderort och Västerort). Därefter stadsdelsvis i bokstavsordning.

<u>INNERSTADEN</u>	Brunnsviken	36
	Djurgården	38
	Hjorthagen	46
	Kristineberg	56
	Kungsholmen	58
	Ladugårdsgärde	98
	Lilla Essingen	108
	Långholmen	112
	Norrholm	114
	Riddarholmen	160
	Stadshagen	164
	Södermalm	176
	Vasastaden	266
	Östermalm	328
<u>YTTERSTADEN - Söderort</u>	Aspudden	368
	Enskede Gård	376
	Gröndal	392
	Hägersten	396
	Johanneshov	402
	Liljeholmen	408
	Långbro	446
	Midsommarkransen	448
	Solberga	454
	Södra Hammarbyhamnen	458
	Västberga	474
<u>YTTERSTADEN - Västerort</u>	Alvik	486
	Bromsten	492
	Hässelby	496
	Mariehäll	498
	Solhem	510
	Stora Essingen	514
	Södra Ängby	518
	Traneberg	520
	Ulvsunda	524
	Ulvsunda Industriområde	528
	Ålsten	568

INLEDNING

Syftet med föreliggande inventering har varit att göra en översiktlig och kommuntäckande dokumentation av Stockholms industrimiljöer i dagsläget. Inventeringen är en byggnadsinventering och således i första hand inriktad på den byggda miljön.

Inom ramen för projektet har det inte varit möjligt att göra en total inventering av samtliga industrifastigheter i kommunen. Det har därför varit nödvändigt med ett urval. Den omfattande uppgiften har inte heller möjliggjort någon mer ingående dokumentation, varför inventeringen fått en översiktlig karaktär. Inventeringen är främst tänkt som ett grundmaterial avsett för vidare bearbetning och fördjupning.

Arbetet omfattar ca 250 fastighetersom registrerats och fotograferats. Resultatet redovisas här i sin ursprungliga inventeringsform, där varje objekt presenteras på en blankett samt på en karta i skala 1:1000, 1:2000 eller 1:4000 och med ett eller flera foton. Materialet är uppdelat i tre huvudgrupper; Innerstaden, Söderort och Västerort och därunder ordnade efter stadsdel och fastighetsbeteckning i alfabetisk ordning.

Fältarbetet är utfört under tiden mars 1979 till mars 1980. Enstaka kompletteringar är gjorda under april och maj 1980.

URVAL

Bestämningen av begreppet industri följer Statistiska Centralbyråns definition vilken lyder; Gruvor och mineralbrott, tillverkning, el-, gas-, värme- och vattenverk med minst 5 anställda.

Denna definition utesluter alltså transportanläggningar, enskilda lagerbyggnader och liknande som är nära förknippade med industrin och ofta har en industriell karaktär.

Inventeringen har ytterligare begränsats genom ett urval enligt följande kriterier: Industrianläggningen skall i sina äldsta delar vara uppförd före 1940. Byggnaderna skall huvudsakligen vara uppförda som industri-lokaler eller sedan länge (före 1940) vara brukade som sådana.

Industriverksamheter i källarlokalerna, underbyggda gårdar och liknande finns följaktligen inte upptagna i denna inventering. Utgångspunkten har alltså varit byggnaderna och inte verksamheterna.

Geografiskt begränsas inventeringen av Stockholms kommungräns, Gamla stan undantagen.

METOD

Metoderna för inventeringen av ytterstaden och innerstaden skiljer sig något ifrån varandra. Som grund för lokaliseringen av de aktuella industrifastigheterna i ytterstaden har fastighetskontorets byggnadsregister utnyttjats. Därigenom har man nått de fastigheter där industriverksamheter pågår. Anläggningar som idag är övergivna av industrin har lokaliserats genom iakttagelser i fält samt genom personer med god lokalkännedom samt i några fall genom litteraturstudier och arkivuppgifter.

För innerstadens vidkommande har Stockholms stadsmuseums innerstadsinventeringar samt den inventering av fabriksbyggnader som utfördes av stadsmuseet 1970-71 excerperats

Fältarbetet har omfattat en besiktning av byggnadernas exteriörer och i vissa fall även interiörer. En fotografering har samtidigt skett av exteriörerna medan interiörer och verksamheter har fotograferats i varierande omfattning. Som ett komplement till fotodokumentationen genomfördes i juni 1980 en flygfotografering av de mera intressanta eller svåröverskådliga fastigheterna. Uppgifter om företagen, verksamhetens art, antal anställda osv grundar sig på information från företagen.

Arkivforskningen har begränsats till byggnadslovshandlingar i Byggnadsnämndens arkiv. Beträffande ytterstaden är arkivmaterialet mycket tunt. Handlingar för Brännkyrka och Bromma före inkorporeringen med Stockholm 1913 resp 1916 förekommer endast sporadiskt. I de fall där arkivmaterial saknas har uppgifter om byggnadsår, arkitekt etc hämtats från litteraturen eller från fastighetskontorets byggnadsregister.

Efter avslutat inventeringsarbete har en värdering av fastigheterna skett med avseende på A)det industrihistoriska värdet, B)det arkitekturhistoriska värdet och C)miljövärdet. Värderingen är relativ och kommer alltså att påverkas av framtida förändringar, rivningar och ombyggnader.

KOMMENTAR

I Stockholm har industrin huvudsakligen varit lokaliserad till innerstaden. Ännu idag återfinns en stor del industribyggnader i Stockholms centrala delar. Beståndet har dock kraftigt decimerats genom de senare årens rivningar. Flera betydande anläggningar, såsom Separator på Kungsholmen, Hellgrens tobaksfabrik vid Götgatan, bryggerierna vid Skanstull och Liljeholmens stearinfabriks kompletta industrimiljö vid Barnängen på Södermalm, har under de senaste åren utplånats.

Den mest betydande branschen fram till 1800-talets mitt var textilindustrin. Av äldre anläggningar återfinns idag Malongen vid Nytorget från 1600-talet, delar av Öbergs klädesfabrik vid Söder Mälarstrand från 1780-talet och Dillströms klädesfabrik vid Glasbruksgatan på Söder. Dessa är sedan länge övergivna av industrin och fungerar idag som bostäder och ateljéer m m. Barnängens textilfabrik vid Norra Hammarbyhammen, huvudsakligen från 1700-talet, och den intilliggande Stockholms Bomullsspinneri och väveri (nu Barnängen Tiden tryckeri) från 1917, bildar en synnerligen intressant industrimiljö med byggnader från skilda epoker.

En särställning intar Almgrens sidenväveri från 1860-talet i kvarteret Västergötland på Söder. Väveriet är bevarat med en stor del av den ursprungliga maskinutrustningen intakt. Anläggningen motiverar ett rent musealt bevarande.

En betydande anläggning i innerstaden utgör också Stockholms Skofabrikens byggnader i kvarteret Släggan vid Hornstull.

Ingen av textilindustrins byggnader rymmer idag någon form av textil- eller beklädnadsindustri.

Strax efter 1800-talets mitt expanderade verkstadsindustrin kraftigt och blev stadens viktigaste industrigren. Många av de större anläggningarna är sedan länge försvunna. Idag återstår ett fåtal av de större verkstäderna i innerstaden såsom Ludvigsbergs mekaniska verkstad invid Münchenbryggeriet från 1800-talets andra hälft, Luth och Roséns i kvarteret Trumman vid Södra stationsområdet samt LM Ericssons anläggning i kvarteret Taktäckaren, med byggnader från tiden kring sekelskiftet 1900. Några av de mindre och tidigare

verkstäderna från 1800-talets mitt återfinns i kvarteret Lappskon Större på Mariaberget.

Livsmedelsindustrin har utgjort en väsentlig del av stadens industri. Vad som återstår idag är framförallt ett antal större bryggerianläggningar. Flera av dessa är dock hotade såsom Nürnbergbryggeriet som står inför rivning liksom Stora Bryggeriet vid Hornsberg. Genom omfattande ombyggnader av Hamburgerbryggeriet och Münchenbryggeriet har dessa förlorat mycket av den ursprungliga industriella karaktären.

Som administrativt och kulturellt centrum har Stockholm varit en självklar lokaliseringssort för den grafiska industrin. Det är främst på Norrmalm som tryckerier och sätterier lokaliserats. Till de mera värdefulla anläggningarna hör Nørstedt & Söners komplex på Riddarholmen med delar från 1700- och 1800-talen. De flesta av de inventerade tryckeribyggnaderna är uppförda på 1920- och 30-talen som t ex Bonniers tryckeri i kvarteret Moraset från 1927.

Vid sekelskiftet tillkom en rad kommunaltekniska anläggningar såsom gasverket samt elverket i Värtan med flera understationer runt om i staden liksom vattentorn och vattenreservoarer samt Stockholms stads slakthus i Johanneshov, alla av en mycket hög arkitektonisk kvalitet och mycket värdefulla ur industrihistorisk synpunkt. Större delen av dessa anläggningar återfinnes idag i välbevarat skick i sin ursprungliga funktion.

Vid 1800-talets slut då industrin expanderade försköts tyngdpunkten allt längre ut från centrum. Ytterstaden togs delvis i anspråk och Liljeholmen var ett av de första områden utanför malmarna som exploaterades för industriutbyggnad.

Liljeholmens industriområde framstår som en av de mera intressanta industrietableringarna kring sekelskiftet 1900. I en tät och sammanhållen miljö återfinnes processindustrier såsom De Förenade Kolsyre Fabrikerna med byggnader från 1800-talets slut och intakt processanläggning från 1930-talet. Så också Beckers färgfabrik med en av områdets äldsta fabriksbyggnader. Vidare finns verkstadsindustrier och textilindustrier numera nyttjade för diverse ändamål. Kommunikationerna är också en påtaglig del av miljön med hamn och järnväg som fortfarande har en viss betydelse för transportererna.

Liljeholmen genomgår för närvarande en total omdaning. Den äldre industrimiljön utplånas för att ge plats för industribebyggelse med intensivare markutnyttjande.

Av de äldre etableringarna i ytterstaden utgör också Mariehäll en intressant miljö. I kvarteret Baltic återfinns en väl samlad verkstadsmiljö, ursprungligen uppbyggd av Salenius verkstäder senare AB Baltic. Anläggningen har på grund av ovissa planförhållanden under flera år fått förfalla och hotas nu av rivning. I kvarteret Linaberg finns en välbevarad verkstadsmiljö med sina äldsta delar från 1907 som numera tillhör Atlas Copco.

Särskilt industrihistoriskt intresse har naturligtvis också Nitro Nobels anläggning i Vinterviken.

Behovet av ny industrimark i Stockholm blev särskilt påtagligt under mellankrigstiden. 1937 förelåg en utredning från Stockholms fastighetskontor angående Stockholms industri och hantverk. Som en följd av denna utredning planlades bl a Ulvsunda industriområde, Västberga industriområde och Södra Hammarbyhamnen för fortsatt industriutbyggnad. Särskilt Ulvsunda industriområde och Södra Hammarbyhamnen utgör enhetliga och intressanta områden ur industrihistorisk aspekt. Fabriksbyggnaderna håller också i många fall en mycket hög arkitektonisk nivå. Särskilt under 1930-talet, i funktionalismens anda, blev industribyggnadet en uppgift för flera av de mera framstående arkitekterna. T ex kan nämnas Uno Åhréns byggnad för Ford Motor Company vid Frihamnen, Ture Wennerholms byggnader för Fructus fabriker i Ulvsunda industriområde och för L M Ericsson vid Telefonplan, Arthur von Schmalensées anläggning för Luma i Södra Hammarbyhamnen eller Eskil Sundahls industrihus i kvarteret Blästern vid Norrtull och KF:s anläggning i kvarteret Fatburssjön på Södermalm.

Under det år som inventeringsarbetet pågått har flera fabriksbyggnader jämnats med marken. Några av de större är f d snickerifabriken senare Saltsjöbadens tvätt i kvarteret Bommen i Gröndal och f d kafferosteriet i kvarteret Rosteriet i Liljeholmen, båda från 1900-talets början. I Traneberg har nu rivningen påbörjats av benmjölsfabriken. Flera värdefulla anläggningar står inför rivning och många andra går en oviss framtid till mötes.

Inventeringen visar att antalet bevarade industribyggnader uppförda före 1900 är ganska fåtaliga. Detta trots att Stockholm tidigt var

en betydande industristad.

Endast i ett fåtal av de inventerade industrierna bedriver man idag den ursprungliga produktionen. Än färre är de anläggningar som fortfarande nyttjas av det ursprungliga företaget.

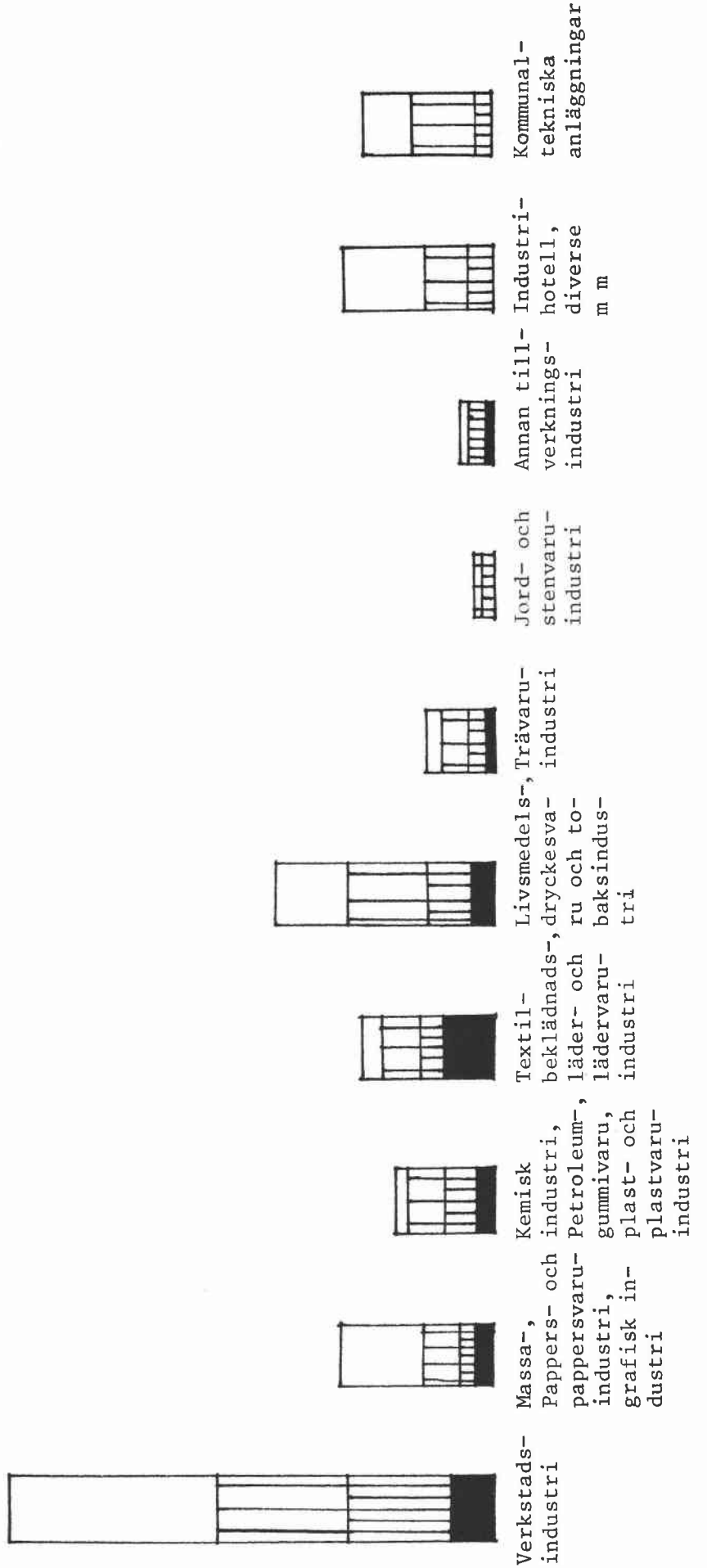
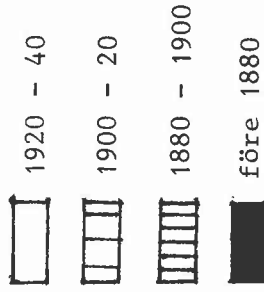
Flera av de större anläggningarna har byggts om till industrihotell och hyrs ut till en mängd mindre firmor och företag. I många av fabriksbyggnaderna i innerstaden har genomgripande ombyggnader skett för kontorsändamål.

För att få en fullständigare bild av Stockholms industrimiljöer bör denna inventering kompletteras med en inventering av den yngre industribbyggelsen uppförd från 1940 och framåt. Särskilt viktigt framstår detta i enhetliga områden som Ulvsunda industriområde och Södra Hammarbyhamnen där utbyggnaden skett både före och efter 1940. Inventeringen bör också kompletteras med en utredning beträffande transportanläggningarna.

ORIGINALMATERIAL

Originalmaterialet till föreliggande rapport förvaras på stadsmuseet. Detta gäller också den flygfotobilaga som omnämns i rapporten.

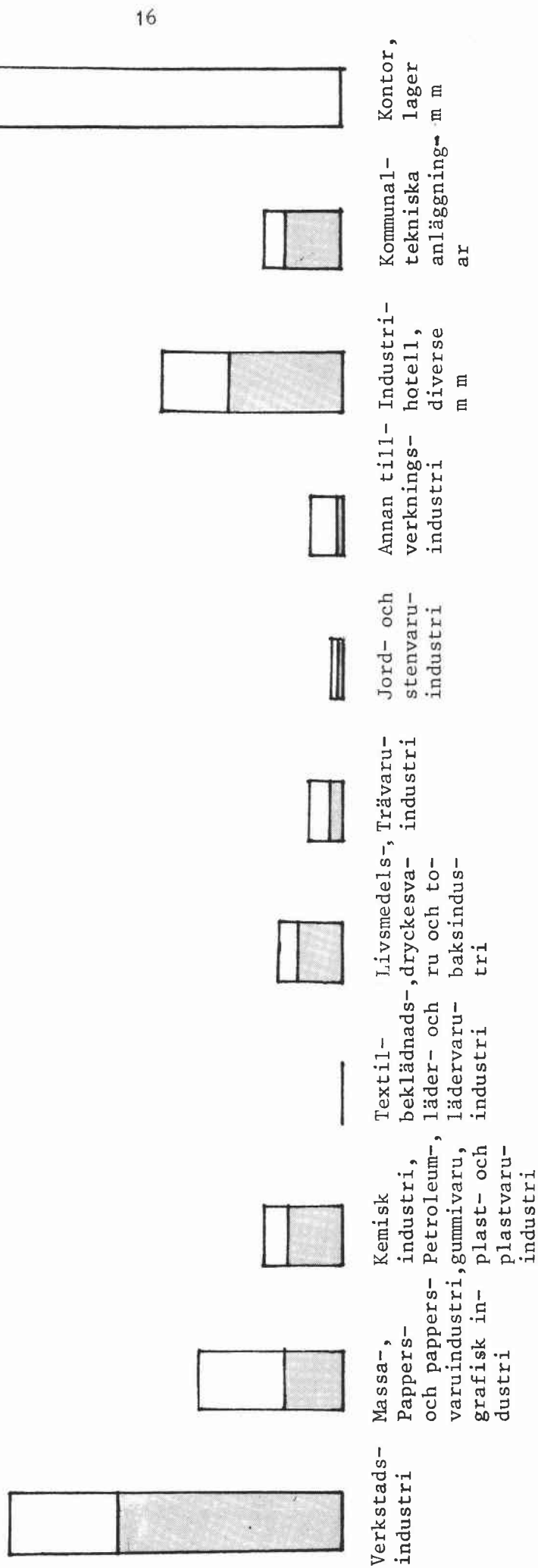
Ursprungliga verksamheter (branscher) i de inventerade fastigheterna samt fördelning på byggnadsår

Nuvarande verksamheter (branscher) i de inventerade fastigheterna

Verksamheter
i därtill
ursprungligen
avsedda lokaler

KÄLLORTryckta

Arkitektur 1905-22.

Bedoire F: Industriarkitektur i Stockholms innerstad. 1973.

Byggmästaren 1922-58.

Industri och hantverk i Stockholm.

Utredning verkställd inom Stockholms stads
fastighetskontor 1937. Stockholm 1938.

Katarinaberget.

Utredning och bevarandeförslag 1972. Del B.
Byggnadshistoriskt register.

Mariaberget östra.

Programutredning och restaureringsförslag.
Stockholm 1969.

Nilsson S: Bryggeribyggnader. En studie i svensk industriarki-
tektur 1846-1918. 1979.

Råberg P G: Funktionalistiskt genombrott. 1972.

Stockholms näringsliv 1-3. Stockholm 1924-25.

Otryckta

Byggnadsnämndens arkiv.

Fastighetskontorets byggnadsregister.

Riksantikvarieämbetet. Industriinventering Bromma 1977.

Stockholms stadsmuseum. Byggnadsinventeringar, innerstaden
1973-79. Inventering av industribyggnader i
innerstaden 1970-72.

BLANKETTEN - läsanvisning.

Värdering: A = industrihistoriskt värde. B = arkitekturhistoriskt värde
C = miljövärde. Aktuell värdering är ringmarkerad.

Fastighet: fastighetsbeteckning

Adress : gatuadress

Stadsdel;

Fastighets-

äg.: fastighetsägarens namn. Vid tomträtt anges tomträttshavarens
namn, markerat med (tr).

Företag/
verks./
anst.: företagets namn/typ av verksamhet/antal anställda (enligt
muntliga uppgifter från person anställd på företaget.)

Ursprungl.

verks.: Fastighetens ursprungliga verksamhet.

Övrigt:

Omgivning: Omgivningens karaktär, läge i förhållande till transporter.

Byggnadsbeskrivning

Hus: beteckning siffra eller bokstav. Hänvisar till karta.

Funktion: byggnadens funktion

Sockel: sockelns material

Konst: byggnadens konststruktion

Fasad/färg: fasadbeklädnaden och dess färg

Tak/färg: Taktäckningen och dess färg

Övrigt: Övrig beskrivning

Byggnadstekn.

skick: Byggnadstekniskt skick. Ex Gott, mindre gott, förfall osv.

Interiör: Iakttagelser av interiören.

Maskiner/
kraft:

Äldre maskiner/typ av kraftkälla.

Byggnadsdata (uppgift från BNA om inget annat anges)

BL: År för byggnadslov.

SB: år för slutbesiktning

Arkitekt: Arkitektfirma eller arkitektens namn

BH: Byggherre

BM: Byggmästare

Omb.år: Ombyggnadsår

Åtgärd: Ombyggnadens art

Kontakt-
person: Namn på person som varit behjälplig med uppgifter om företaget och fastigheten.

Arkiv: Arkivhandlingar gällande fastigheten i företagets eller annans ägo.

Föremåls-
samling: Föremålssamling inom företaget.

Litt: Litteratur som behandlar fastigheten.

Tidigare inv: Tidigare utförd inventering som behandlar fastigheten.

Detalj.unders: Detaljerad undersökning bör utföras. Besvaras med Ja i förekommande fall.

Anm.: Motivering för detaljerad undersökning.

Bildnr: Fotografiernas arkivnumrering.

Datum: Datum för fältarbetet.

Sign: Inventerarens sign.

FÖRKORTNINGARByggnadsmaterial

btg	betong	regel	regelkonstruktion
br	bräder	rev	reverterat
et	eternit	s	sten
fr	falu rödfärg	sands	sandsten
fs	fasspont	sll	stående locklist
gr	granit	sfs	stående fasspont
kalks	kalksten	sprit	spritputs
lfs	liggande fasspont	terrasit	terrasitputs
P	plåt	tgl	tegel
pfv	panel på förvandring	tp	träpanel
pl	plank	x	ofärgat
ps	pärllspont	1T	enkupigt taktegel
		2T	tvåkupigt taktegel

Allmänna förkortningar

Anst	anställda
BNA	Byggnadsnämndens arkiv
bost	bostad
fabr	fabrik
Fsk	Fastighetskontoret
lab	laboratorium
omb	ombyggnad
pannc	panncentral
påb	påbyggnad
tillb	tillbyggnad
verk	verkstad
verks	verksamhet
-	negativt resultat

Inventeringar

FB 70-71	Fredric Bedoire: Stockholms stadsmuseums inventering av fabriksbyggnader i Stockholms innerstad från 1970-71
IINV 73-78	Stockholms stadsmuseums innerstadsinventering 1973-78
RAÄ 77	Riksantikvarieämbetets industri-minnesinventering i Bromma 1977.
SSM	Annan inventering eller utredning utförd vid Stockholms stadsmuseum.

INVENTERADE FASTIGHETER

<u>Fastighet</u>	<u>Stadsdel</u>	<u>Flygfoto</u>	<u>Sid</u>
1 Adonis 7	Norrmalm		114
2 Alvik 1:18	Alvik	F	486
3 Antwerpen 2	Ladugårdsgärde		98
4 Apeln 14	Norrmalm		116
5 Apotekaren 22	Vasastaden		266
6 Archimedes 1	Mariehäll	F	498
7 Asea 3	Västberga	F	474
(30) Aspudden 1:1, del av (se Bränn- kyrka 7:723)	Aspudden		370
8 Aspudden 4:1	Aspudden		368
9 Astrid 9	Solhem		510
10 Baltic 7	Mariehäll	F	500
11 Barnängen 4	Södermalm	F	176
12 Barnängen 5	Södermalm	F	178
13 Blompottan 15	Vasastaden		268
14 Blästern 3,4,5	Vasastaden	F	270
15 Blästern 6	Vasastaden	F	272
16 Blästern 11	Vasastaden	F	274
17 Blästern 13	Vasastaden	F	276
18 Blästern 14 (f d 8)	Vasastaden	F	278
19 Bocken 3	Norrmalm		118
20 Bocken 43 (2)	Norrmalm		120
21 Bojen 3	Kungsholmen		58
22 Bojen 4	Kungsholmen		60
23 Boken 4	Norrmalm		122
24 Boken 9	Norrmalm		124
25 Bommen 8	Gröndal		392
26 Bristol 1	Ladugårdsgärde		102
27 Brunkhalsen 8 (f d 3)	Norrmalm		126
28 Bryggmästaren 2	Norrmalm		128
29 Brännkyrka 1:177	Solberga	F	454
30 Brännkyrka 7:723	Aspudden		370
31 Båtsmannen Mindre 2 och 3	Södermalm		180
(185) Charkuteristen, slakthusområdet	Johanneshov	F	404
32 Dan 15 (20)	Bromsten		492
33 Djurgården 1:1	Djurgården		38
34 Drabanten 3,5	Kungsholmen		62
35 Draken 7	Södermalm		182
36 Draken 20	Södermalm		184

37 Dykaren 10,11	Kungsholmen		64
38 Dykärret 12,21 och 13	Södermalm	F	186
39 Dykärret Mindre 6	Södermalm	F	188
40 Dykärret Större 16	Södermalm		190
41 Essingevarvet 26	Stora Essingen		514
42 Elementet 1	Ulvsunda industriomr.	F	528
43 Elementet 5	Ulvsunda industriomr.	F	530
44 Elementet 7	Ulvsunda industriomr.	F	532
45 Falken 2	Östermalm		328
46 Fatbursjön 5	Södermalm		192
47 Fiskaren Mindre 14	Södermalm		194
48 Fiskaren Mindre 16	Södermalm		196
49 Formannen 16	Södermalm		198
50 Fotangeln 3,4,6	Södermalm		202
51 Fredsfors 2	Mariehäll		504
52 Furuhöjden 19	Ulvsunda		524
53 Färgeriet 4	Liljeholmen	F	408
54 Gjutmästaren 5	Ulvsunda industriomr.	F	534
55 Glasbruket Mindre 3,4,5,6,7,8	Södermalm		204
56 Glödlampan 2	Ulvsunda industriomr.	F	536
57 Glödlampan 3	Ulvsunda industriomr.	F	538
58 Grundläggaren 11	Vasastaden		280
59 Grönland 7	Djurgården	F	40
60 Grönland 24	Djurgården	F	42
61 Gullvivan 13	Vasastaden		282
62 Gurkan 1	Södermalm		206
63 Gurkan 2	Södermalm		208
64 Gurkan 3	Södermalm		210
65 Gurkan 8	Södermalm		212
(185) Hallmästaren, slakthusområdet	Johanneshov	F	404
66 Hammarby gård 9	S:a Hammarbyhamnen		458
67 Hamnvakten 2 (Barnängen 5)	Södermalm		214
68 Hantverkaren 23	Kungsholmen		66
69 Harpan 51	Östermalm		330
70 Havssvalget 2	Östermalm		332
71 Heimdall 10,12	Vasastaden		284
72 Henriksdal 1	Södra Hammarbyhamnen		460
73 Hjorthagen 1:3	Hjorthagen	F	46

(185) Hjälpslaktaren, slakthusområdet	Johanneshov	F	404
74 Hornsberg 5 och 6	Kristineberg	F	56
75 Humlegårdsmästaren 8	Östermalm		334
76 Häckelfjäll 2 och 3,4,5,6	Södermalm		216
77 Hägerberget 55	Norrmalm		130
78 Hägersten 2:1	Hägersten		396
79 Hägersten 2:6	Hägersten		400
80 Hälsan 1,2	Vasastaden		286
81 Härden 14	Vasastaden	F	288
82 Härden 16 o 17	Vasastaden	F	290
83 Härölden 12	Kungsholmen		68
84 Hässelby villastad 18:18	Hässelby		496
85 Induktorn 15	Ullsunda industriomr.	F	540
86 Induktorn 26	Ullsunda industriomr.	F	542
87 Induktorn 33	Ullsunda industriomr.	F	544
88 Induktorn 34	Ullsunda industriomr.	F	546
89 Isbrytaren 50	Kungsholmen		70
90 Isterbandet 5	Johanneshov		402
(185) Johanneshov 1:1, slakthusomr.	Johanneshov	F	404
91 Kabelverket 2	Solberga	F	456
92 Kejsaren 20	Södermalm		218
93 Killingen 32	Vasastaden		292
94 Klamparen 8 o 9	Kungsholmen		72
95 Kojan 8	Stadshagen	F	164
96 Konvolvulus 18	Midsommarkransen		448
97 Kungl. Boktryckaren 1	Riddarholmen		160
98 Kungl. Myntet 1(f d Bryggaren)	Kungsholmen		74
99 Kurland 14	Norrmalm		132
100 Kusen 2	Östermalm		336
(185) Kylhuset, slakthusområdet	Johanneshov	F	404
101 Kyrkogården 11	Östermalm		338
102 Ladugårdsgärdet 1:9	Ladugårdsgärde		104
103 Lammet 2	Norrmalm		134
104 Lammet 3,10,11	Norrmalm		136
105 Lammet 9	Norrmalm		138
106 Lappskon Större 3 och 4 samt 5	Södermalm		220
107 Liljeholmen 1:2	Liljeholmen		410
108 Liljeholmen 1:3	Liljeholmen		412

109	Liljeholmen 4:6	Liljeholmen	F	414
110	Liljeholmen 4:15	Liljeholmen	F	416
111	Liljeholmen 4:16	Liljeholmen	F	416
112	Linaberg 11	Mariehäll	F	506
113	Linaberg 12	Mariehäll	F	508
114	Lindansaren 4 och 18	Vasastaden		294
115	Lindetorp 3	Enskede gård		376
116	Lindetorp 4	Enskede gård		378
117	Ludvigsberg 3	Södermalm		222
118	Luftspringaren 11	Vasastaden		296
119	Luma 1	Södra Hammarbyhamnen	F	462
120	Lux 2	Lilla Essingen	F	108
121	Lyckan 9	Stadshagen	F	166
122	Lyckan 10	Stadshagen	F	168
123	Lyftkranen 1	Ulvsunda industriomr.	F	548
124	Långbro 14:10	Långbro		446
125	Läkaren 8	Norrmalm		140
126	Lövholmen 12	Liljeholmen	F	418
127	Lövholmen 13	Liljeholmen	F	420
128	Lövholmen 14	Liljeholmen	F	422
129	Magneten 6	Ulvsunda industriomr.	F	550
130	Magneten 7	Ulvsunda industriomr.	F	552
131	Magneten 19	Ulvsunda industriomr.	F	554
132	Magneten 20	Ulvsunda industriomr.	F	556
133	Magneten 29,31	Ulvsunda industriomr.	F	558
134	Marievik 8 o 14	Liljeholmen	F	424
135	Marsvinet 4	Södermalm		224
136	Midgård 18	Vasastaden		298
137	Midsommarkransen 1:16 och 1:17	Midsommarkransen	F	450
138	Moraset 21	Norrmalm		142
139	Moraset 22	Norrmalm		144
140	Mullbärstrådet 4	Kungsholmen		76
141	Muttern 3	Södermalm		226
142	Mätaren 2	Ulvsunda industriomr.	F	560
143	Neptunus 19	Östermalm		340
144	Nimrod 4	Hjorthagen	F	52
145	Norra Djurgården 1:1	Brunnsviken		44
146	Norra Hammarbyhamnen 1	Södermalm		228
147	Närke 1 o. Södermalm 7:45	Södermalm		230

148	Närke 2	Södermalm		232
149	Oxen Mindre 19,23 och 24	Norrmalm		146
150	Pagen 6	Kungsholmen		78
151	Pagen 14	Kungsholmen		80
152	Pansarröret 5	Ulvsunda industriomr.	F	562
153	Paradiset 19	Stadshagen	F	170
154	Paradiset 21	Stadshagen	F	172
155	Paradiset 26	Stadshagen	F	174
156	Peruken 3	Södra Ängby		518
157	Pilen 16	Norrmalm		148
158	Pilträdet 2,3,4	Kungsholmen		82
159	Pistongen 3	Vasastaden		300
160	Postiljonen 4	Södermalm		234
161	Proppen 4	Södra Hammarbyhamnen		466
162	Renseriet 1	Enskede gård		380
163	Renseriet 7	Enskede gård		382
164	Renseriet 12	Enskede gård		384
165	Renseriet 14 och 15	Enskede gård		386
166	Renseriet 26	Enskede gård		388
167	Riddaren 13	Östermalm		342
168	Riddarsporren 7	Vasastaden		302
169	Roddaren 7	Kungsholmen		84
170	Roddaren 8	Kungsholmen		86
171	Rosteriet 6 (delvis 8)	Liljeholmen	F	426
172	Rudan Större 3,4	Södermalm		236
173	Ruddammen 12	Brunnsviken		36
174	Rörstrand 8	Norrmalm		150
(185)	Sandhagen, slakthusområdet	Johanneshov	F	404
175	Sjökatten 13	Vasastaden		304
176	Söjöråen 19	Vasastaden		306
177	Skofabriken 1	Liljeholmen	F	428
178	Skofabriken 3	Liljeholmen	F	430
179	Skotten 8	Norrmalm		152
180	Skutan 2	Kungsholmen		88
181	Skutan 10	Kungsholmen		90
182	Skutan 19	Kungsholmen		92
183	Sladdlampan 2	Ulvsunda industriomr.	F	564

184	Sladdlampan 4	Ulvsunda industriomr.	F	566
185	Slakthusområdet, omfattande fastigheterna Charkuteristen, Hallmästaren, Hjälpslaktaren, Johanneshov 1:1, Kylhuset, Sandhagen, Styckmästaren	Johanneshov	F	404
186	Släggan 8 och 14	Södermalm		238
187	Smeden 3,6	Vasastaden		308
188	Soldaten 14	Södermalm		242
189	Sparrisen 1	Södermalm		244
190	Spinnhuset 6	Långholmen		112
191	Spiselhällen 2	Alvik		488
192	Spiselhällen 3	Alvik		490
193	Spännramen 1,2	Södermalm		246
194	Stora Katrineberg 5	Liljeholmen	F	432
195	Stora Katrineberg 7	Liljeholmen	F	434
196	Stora Katrineberg 8	Liljeholmen	F	436
197	Stora Katrineberg 9	Liljeholmen	F	438
198	Stora Katrineberg 11	Liljeholmen	F	440
199	Stora Katrineberg 13 o 14	Liljeholmen	F	442
200	Stormkransen 1	Vasastaden		310
201	Stormkransen 8	Vasastaden		312
202	Stormkransen 10	Vasastaden		314
203	Stormkransen 13	Vasastaden		316
204	Stranden 1	Liljeholmen	F	444
(185)	Styckmästaren, slakthusomr.	Johanneshov	F	404
205	Städet 9	Vasastaden	F	318
206	Stören 19	Södermalm	F	248
207	Sunnanskog 13	Ulvsunda		526
208	Svalan 3,5 o 7	Norrmalm		154
(211)	Södermalm 1:16, se Tanto Mi 8	Södermalm		252
209	Södermalm 7:29,7:30,7:31	Södermalm		250
(147)	Södermalm 7:45, se Närke 1	Södermalm		230
(72)	Södra Hammarbyhamnen 1:30, se Henriksdal 1	Södra Hammarbyhamnen		460
210	Taktäckaren 2,3,4,5,6,7,8	Vasastaden		320
211	Tanto Mindre 8	Södermalm		252
212	Tegelslagaren 11	Södermalm		254
213	Telefonfabriken 1	Midsommarkransen		452
214	Timmermannen 32	Södermalm		256

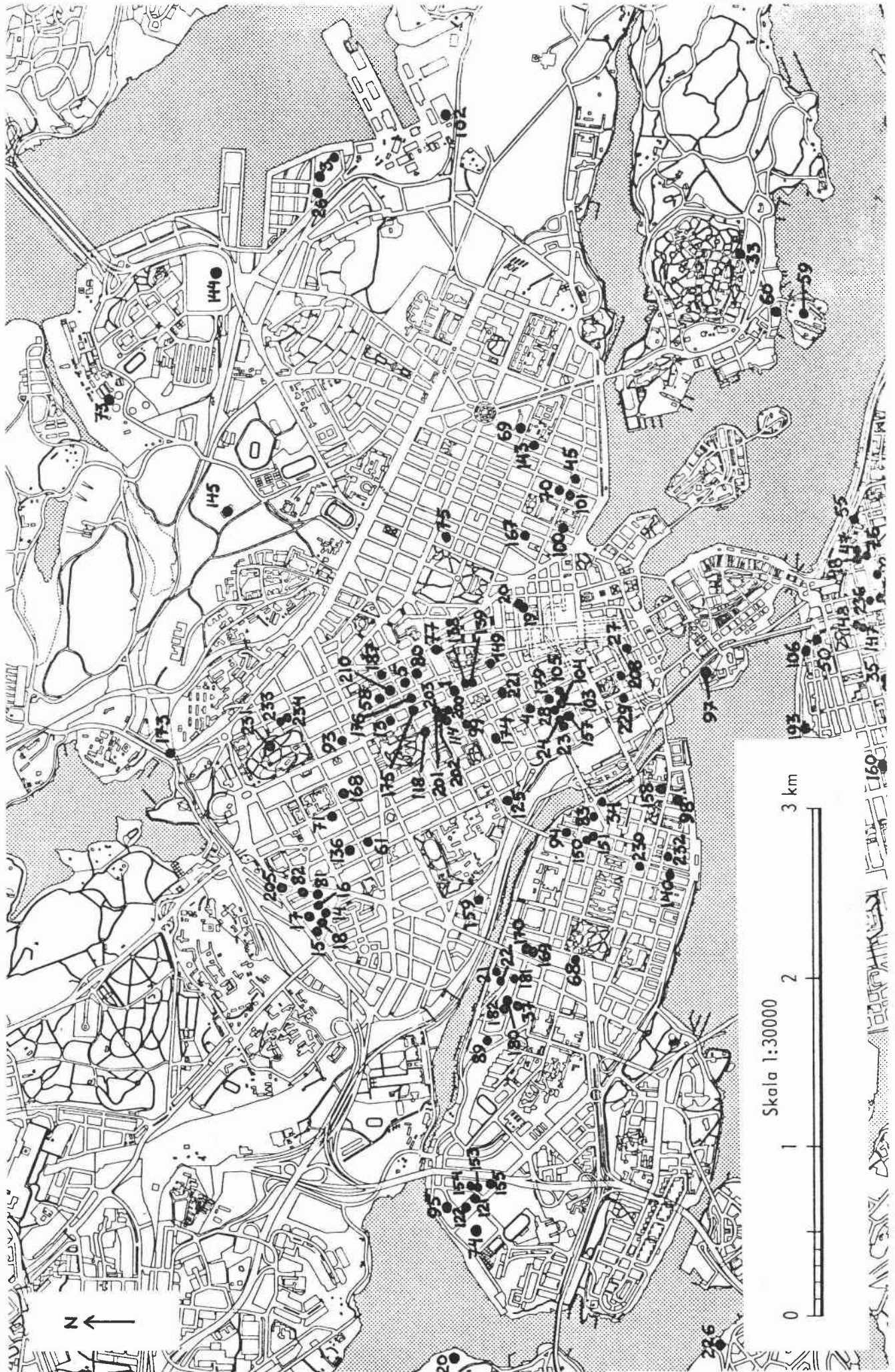
215	Timotejen 17	Västberga	F	478
216	Tjurhornet 14	Enskede Gård		390
217	Tobaksmonopolet 1	Södermalm	F	258
218	Tobbe 4	Bromsten		494
219	Toppseglet 6	Gröndal		394
220	Traneberg 1:6	Traneberg	F	520
221	Tranhalsen 2,3	Norrmalm		156
222	Trikåfabriken 3	Södra Hammarbyhamnen		468
223	Trikåfabriken 8	Södra Hammarbyhamnen		470
224	Trikåfabriken 9	Södra Hammarbyhamnen		472
225	Trumman 1	Södermalm	F	260
226	Tvålen 6	Stora Essingen		516
227	Tvålfvingan 5	Västberga	F	480
228	Tvålfvingan 7	Västberga	F	482
229	Uggleborg 12	Norrmalm		158
230	Valnöten 7	Kungsholmen		94
231	Vasastaden 1:29	Vasastaden		322
232	Vattuormen 43	Kungsholmen		96
233	Vilan 7	Vasastaden		324
234	Vilan 8	Vasastaden		326
235	Vitgröet 12	Solhem		512
236	Västergötland 6,9	Södermalm		262
237	Västergötland 21	Södermalm		264
238	Ålsten 1:1	Ålsten		568
239	Örnsberg 1	Aspudden		374

Anm.

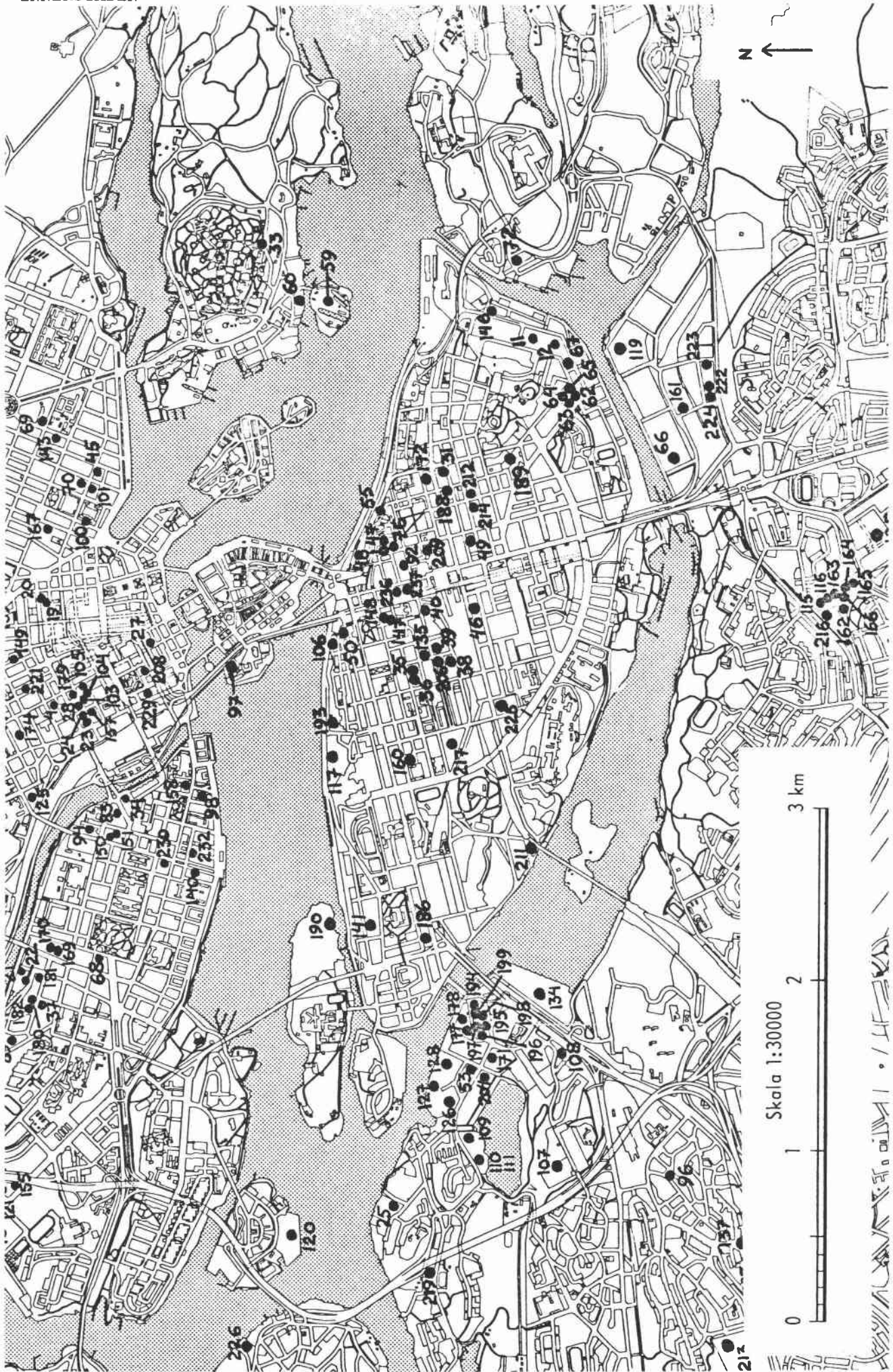
* Siffrorna 1-239 svarar mot siffrorna på översiktskartorna.

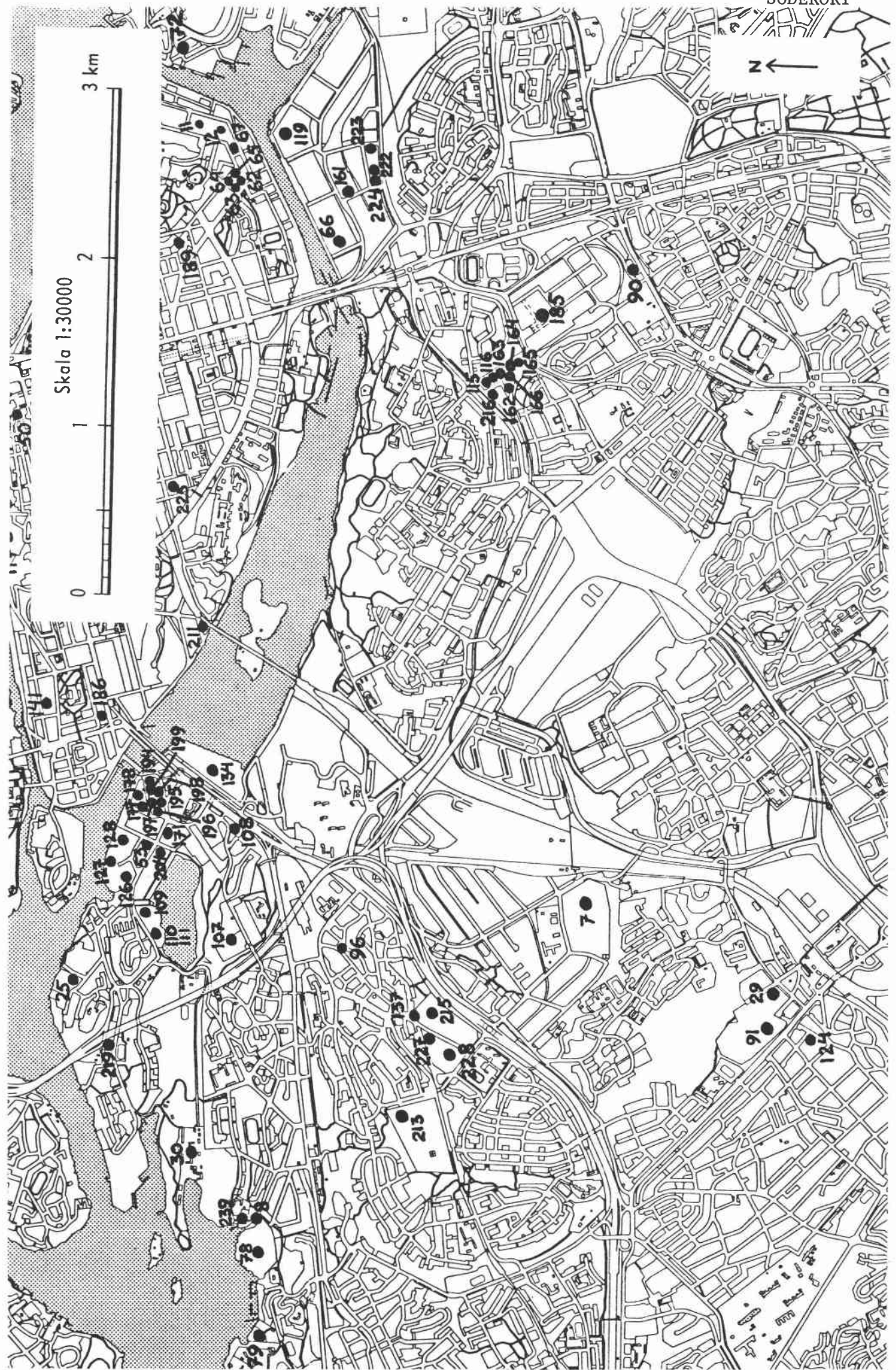
* F anger att fastigheten finns med på en eller flera av bilderna i en flygfotobilaga. Denna förvaras på stadsmuseet.

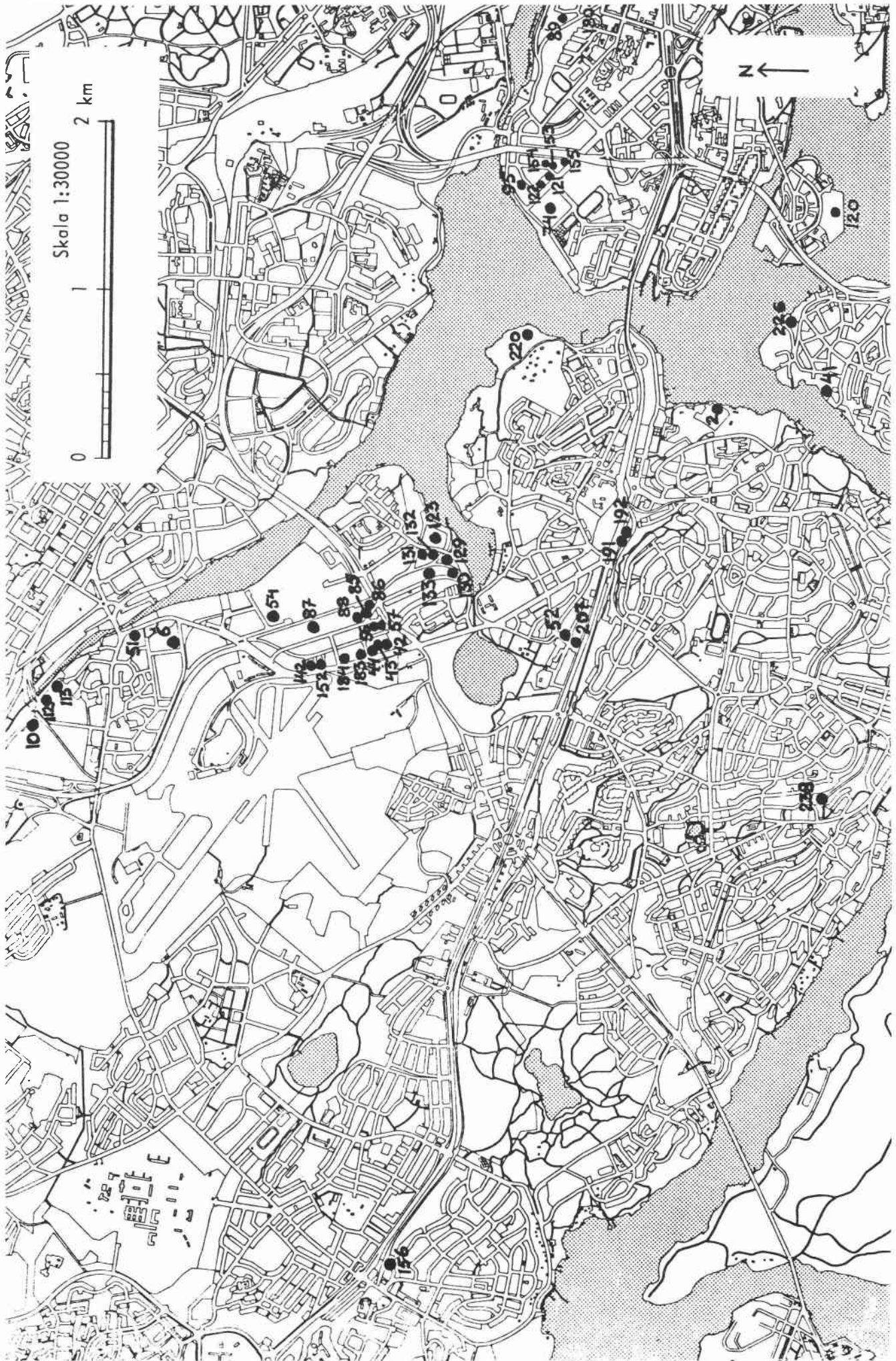

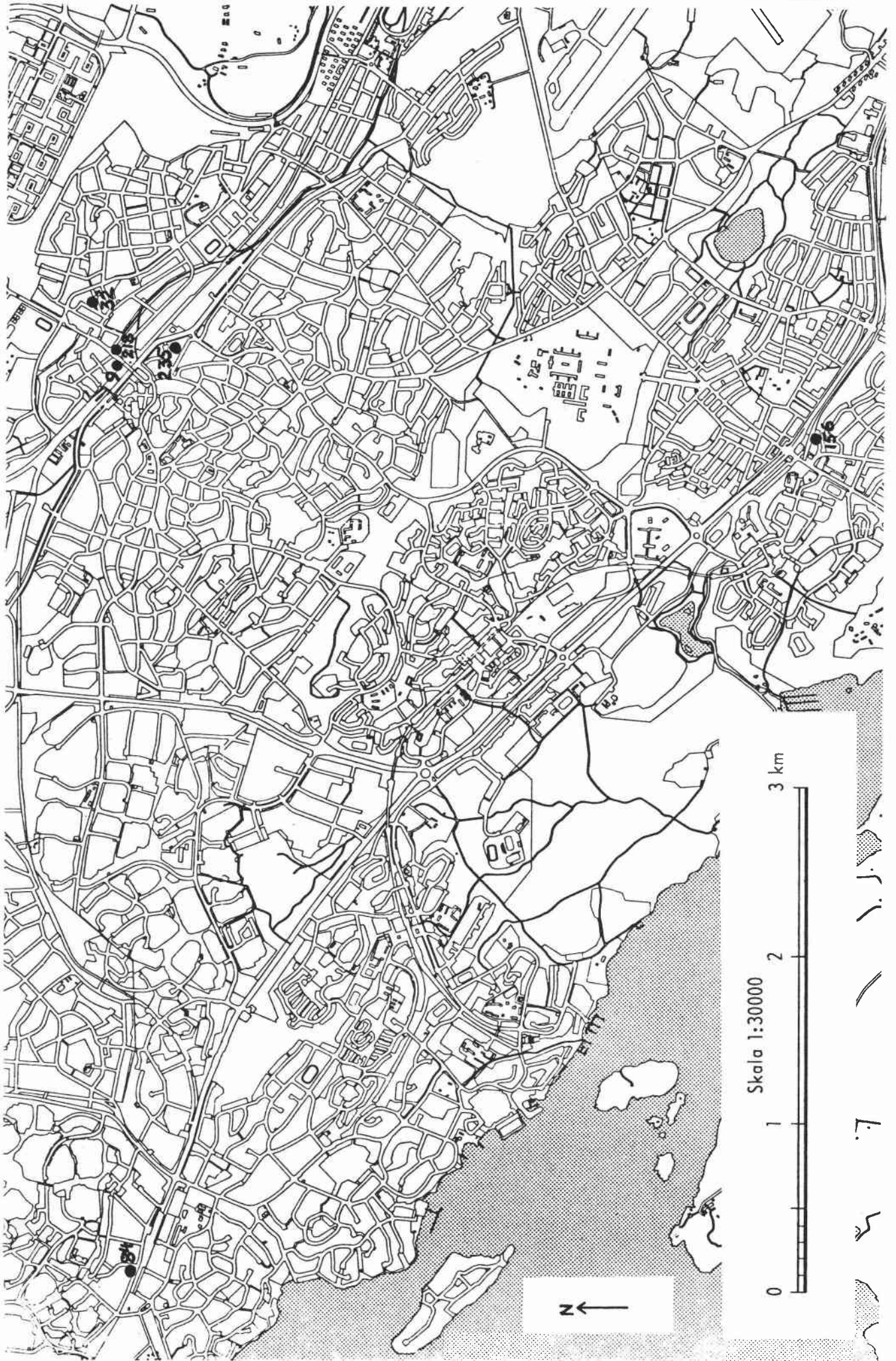
INNERSTADEN

INNERSTADEN